אנערקענונג

דער קאנסול פון דעם טאראנטא באָרד אף טרייד איילט זיך צו געבען א באל־דיגע און ווירדיגע אנערקענונג פאר דעם אמפפאַנג וואָס די בירגער פון יעדער טהייל פון שטאט האבען איהם, דעם קאנסול, געגעבען פאר זיין שטעללונג בנוגע

דעם דאזיגען היידרא רעדיעל ביי־לאא

שוין פערשטעהט טאראנטא קלאהר דאס מיר זיינען ניט געגען רעדיעלס אדער געגען רעגיערונגס קאנטראל, אויב אזא קאנטראל איז די בעסטע.

דער הויפט פונקט איז דאס עס איז שלעכט געשעפטספיהרונג צו פערבינדען זיך צו א גר־טער זאך אפילו אונטער א שלעכטען אגרימענט.

די הויפט אישי איז, דאס דער אגרימענט וועלכען דער ביי־לאא, איבער וועלכען מען דארף שטימען שבת, בעשטעטיגט, איז א שלעכטער אגרימענט פאר טאראנטא איבער פיעלע פונקטען — הויפטעכ־ליך איבער די פאלגענדע:

שלעכטער פונקט נומער 1

טאראנטא גאראנטירט א גאנץ דריטעל פון דעם קאפיטאל וועלכען מען מוז האבען צוליעב דעם עלעקטרישען וועג קיין לאנדאן. א דעה אבער וועט זי האבען בלויז איינע צווישען איין דרייסיג בנוגע דעם גאנצען געשעפט.

האט איהר שוין אין אייער לעבען געהערט פון אזא שותפות קאנטראקט?

שלעכטער פונקט נומער 2

טאראנטא ענטזאגט זיך אויף אייביג — מיר זאגען דאס נאך אמאל, "אויף אייביג" — פון איהר קאנטראל איבער איהר אייגענע גאסען.

דער אגרימענט לויטעט:

"צו געבען א פרייען וועג רעכט פאר דער אייזענבאהן און פאר די קראפט לויטעט פון דער היידרא קאמישאן. איבער וועלכער עס איז פראפערטי פון די קארפאריישאנס וועט די קאמישאן וועט עס נאר פאדערען, דורך צו פיהרען דעם טראנספארט פון דעמזעל־בען אדער צו מאכען אן אגרימענט וועגען דעם לויט דעם פערלאנג פון דער קאמישאן."

אין דער אגרימענט זאגט אויך:

"צו מאכען קיין אגרימענט אדער אר־ריינדזשמענט מיט, אין צו געבען קיין באנוס, קיין לייסענס, אדער אנדערע פריווילי־גיעס צו קיין אנדער אייזענבאהן אדער טראנספארטיישאן קאמפאני אהן א געשריי־בענער צושטימונג פון דער קאמישאן."

דאס מיינט פאלשטענדיג זיך ענטזאגען פון קאנטראל, ניין אפשר?

אין אזוי ווי דער אגרימענט איז אייביג, מיינט עס דארום זיך ענטזאגען אויף תמיד.

וואוטערס פון טאראנטא!

ווער קאן בעגעגענען דיעזע פאקטען אין ניט ווערען שאקירט פון זיי?

אלס וואוטערס, האט איהר ווען עס איז פריהער אויעק געוואט אייערע רעכטע פון צו האבען א שטימע וועגען צוקונפטיגע ביי־לאאס? דאס איז א קלאפ פאר די רעכטע פון אייערע קינדער און פון אייערע אייניק־לאך.

מען האט פארגעשלאגען

דאס טראן די גרויסע פעהלער פון דיעזען אגרימענט, וועלכען דער ביי־לאא וועל־כער דארף געשטימט ווערען שבת, בע־שטעטיגט, האט מען פארגעשלאגען אז עס זאלט ניט געשאדט אז מען זאל איהם איצט לאזען אנגענומען ווערען אין שפעטער זעהען דארך אן אנדער געזעטץ פערריכטען דעם פעהלער.

קאנט איהר זיך פארשטעללען

אז וועלכער עס איז פראקטישער געשעפטס מאן זאל מאכען אזא פארשלאג איב ער מיינט באמת די אינטערעסען פון טאראנ־טא? וואס! מיר וועלכע, אין אינזערע טעגליכע ביזנעס היטען אינזערע אגרי־מענטס מיט צעהן איגען — מיר, וועלכע ווייסען די ענדלאזע פערדרעהענישען וועל־כע מיר האבען ווען מען דארף שלעכטע קאנדיציאנען אדער געזעטצע צערעכט מא־כען — זאלען מיר צושטימען אויף אזא נא־רישען קאמפראמיס מיט'ן גרויסען אן מיט'ן שכל הישר אנצונעהמען אבזיכטליך א שלעכטען אגרימענט אן זוכען איהם צו פערבעסערען נאכהער?

ניין, די צייט צו פערריכטען א טעות איז איידער ער ווערט בעשאפען. דאס איז אן אגרימענט וועגען פארטנערשיפ. האבען מיר זיך איין מאל געגעבען מיט 30 שותפים (די שטעט וועלכע דיעזע אייזענבאהן וועט גרייכען) — שותפים וועלכע וועלען אונז האלטען ביים ווארט אין 30 שטימען געגען טאראנטא'ס איין שטימע.

איב די שרעקליכע שוואכקייט פון דעם היידרא רעדיעל ביי־לאא מוזען ארויס גע־ווארפען ווערען, זאל מען זיי בעסער ארויס ווארפען נאך איידער דער ביי־לאא געהט צום פאלק.

שלעכטער פונקט נומער 3

טאראנטא שטימט איין צו ווערען א שותף אין א מסחר אין וועלכען די פריין, וועגען וועלכער עס האנדעלט זיך, קאן זיך ארויסווייזען צו זיין איינערגעוועהנליך ריזיג, גרויס, אין זי, די שטאדט, זאל שטעהן הילפלאז אין ליידען פאר די טעות'ן.

דער אגרימענט לויטעט:

"מיט דער אויסדריקליכער בעדינגונג דאס די קאמישאן זאל ניט אין וועלכען עס איז זינן זיין פעראנטווארטליך דורך וועלכען עס איז טעות אדער אויסלאזונג אין וועלכען עס איז עסטי־מייט, פלענער ספעסיפיקוישאנס, פאר וועלכע עס איז פינאנציעלע אדער אנדערע פער־פליכטונגען אדער וועלכע עס איז פערלוס־טען."

ווער אלזו איז פעראנטווארטליך? ווער וועט ליידען אויב דער סקעם וועט קאסטען טויזענדער אדער מי־ליאנען מעהר ווי דער עסטימייט ווייזט? געוויס טא־ראנטא. די שטאדט איז פעראנטווארטליך פאר א גרויסער טהייל. דורך עקסטרא טעקסעס וועט מען מוזען צאהלען פאר עמיצענס טעות'ן טאראנטא'ר קראפט צו שליכטען טראבל אין אויסצומיידען ווי־טערע טעות'ן בעשטעהט בלויז אין איין וואוט צווי־שען 31.

שלעכטער פונקט נומער 4

טאראנטא שטימט צו גאנץ קלאר אין אפען, דאס אין דער צוקונפט וועלען די איינוואוינער פון דער שטאדט האבען קיין דעה וועגען בייען אדער וועגען פיהרען דיעזע פארגעשלאגענע אייזענבאהן. לאמיר זיך פארשטעלען דאס טאראנ־טא געפינט איהם דא פאליסי פון דיעזער אייזענ־באהן איז ניט אין די בעסטע אינטערעסען פון דער שטאדט. קיין ביי־לאא וועגען דעם וועט מען ניט קענען פארלעגען צום עולם. א שטימע וועגען אזא ביי־לאא וועט קיין ווערטה ניט האבען. אונזער סיטי קאונסיל בלויז קאן וואוטען פאר אונז און אונזער קאנסיל (כאטש טאראנטא גאראנטירט א דריטעל פון דעם קאפיטאל) האט איין וואוט געגען 30 אנדערע מוני־ציפאליטעטען.

דער אגרימענט לויטעט:

"די צושטימונג פון וועלכער עס איז קארפאריישאן (וועלכעס מיינט שטאט, אדער טאונשיפ) וועלכע פארדערט זיך אונטער דיעזען אגרימענט זאל מיינען די צו־שטימונג פון קאנסיל פון אזא קארפאריישאן, אזא צושטימונג זאל זיין אין דער פארם פון א מוניציפאליטעט ביי־לאא ריכטיג געפאסט פון דעם קאנסיל פון דער קארפאריישאן."

מען פאדערט פון אונז מיר זאלען טהון דיעזע אונבעגרייפליכע זאך אין א צייט ווען מיר הויר־בען אן זיך פרעהען מיט אונזערע אויסזיכטען אריין צו קריגען די קאנטראל פון אונזערע גאסען צוריק ווען די איצטיגע אייזענבאהן פרענטשייז ענדיגט זיך.

דאס הייליגע ארט

(סקיצע)

פון מ. טייטש

איבערזעצט פון ד. ליפשיין.

א אינרוהיגער מארגען. נאך פון געבטען ביי נאכט האבען זיך אין שטעד־טעל געהערט פון דערוויטעגס טאדנע דינערנדע קלעפ; מען האט אבער וועגען דעם ניט נערעדט. נאר די אונגען האבען איינע צו די אנדערע געוואונקען, און ווי זיך געבעטען ביי עמיצען:

— מיר וועלען איבערוואַרטען . . . אפשר וועלען מיר איבערוואַרטען . . .

עס איז געווען אנפאנג הערבסט. דער הימעל דיין און טרויעריג. אויף דער ערד איז געווען טרוקען — טרוקענער, ליעבליך וואַרעמענדער הערבסט, איבער דער וועלט האט זיך דער גאט פון פריעדען מיט זיין העל־בלויע פאהן געטראגען, און עס איז געווען א שאד צו הערען, ווי די מענשען, מיט זייערע גרויסע, געפעהרליכע שפיעל־צייג האבען זיך מיט אזא דיסאנאנס אריינ־געוואָרפען אין גאט'ס שטראהלענדען גאנג.

די מענשען האבען נאך חיינט גע־ברישטיקט: די רייכע זאט, די ארימע, ווי עס האט זיך געלאזט, — ווי אין דער פריעדליכער צייט. דארט האט עמיצער אין וועמען געשאסען, אין יעדער איינער, אין שטעדטעל, האט געקאנט ווערען דער ציעל. פיעלע האבען זיך געוויצעלט, לויז און גיסטיג האבען זיי זיך געוויצעלט אי־בער'ן טויט . . .

אין דעם אלטען רב שמואל וועל־כער איז געלעגען א קראנקער אין בעט צייט איינגיג וואכען, האט זיך פער־גלוסט, ביי דעם ערשטען קנאל פון קא־נאָנען, נעבען שטעדטעל, זיך דערשראַ־קען, ניט וואַרטענדיג ביז מען וועט איהם איבערטראגען אין קעלער — און שטאר־בען פון א האַרץ־שלאג.

די יידיעה האט זיך צוטראגען איבער אלע קעלערען פון שטעדטעל:

— רב שמואל איז טויט, דער אל־טער רב איז טויט.

— א גרויסער און גיטער מענש איז געווען דער רב. מען מוז איהם בעוויינען

— אך, וואס וואָלט געווען אין די גע־וועהנליכע צייטען: אלע רבנים וואָלטען געקומען פון די ארומיגע שטעדט און שטעדטלאך צו זיין לויה. וויפיעל טרעה־רען וואָלט מען פערגאסען.

דערווייל האבען שוין די גראנאטען אנגעפאנגען צו פאלען אין שטעדטעל.

מען מוז דעם רב מקבר זיין. אבער שנעל.

און פיער מענשען שטעלען איין זיי־ער לעבען, אויף זיך טהוט מען דעם אלטען רב אָב זיין רעכט, מען נעהמט די טהרה און מ'טראגט, מ'לויפט.

קיינער האט דעם אלטען גוטען רב אין זיין לעצטער רייזע אויף דער ערד ניט בעגלייט.

אחוץ איין מענשען — דער משיגע־נער וועלוועלע.

די גראנאטען האבען אנגעפאנגען צו פאלען זעהר נאהענט. אט פאלט איינער פון טרעגער א פערוואונדעטער. דער מת פאלט אראָב, און די טרעגער אנטלויפען, נאָכגעיאגט פון שונא.

און עס איז מעהר ניט געיגען קיין הערבסט, קיין וועלט, קיין שלוס, קיין גאָט — אלעס איז פערשלונגען געוואָרען פון דער מלחמה . . .

צו נאכט צו איז קיינער אין שטעד־טעל ניט געבליבען. געטריבען פון גראַ־נאָטען, זענען אנטלאָפען די אלטע, די קינדער און פרויען. אין שטעדטעל ענען אפילו קיין הייזער ניט פערבליבען. עס האבען זיך געוואלגערט שטיינער און צי־געל, דארט וואו עס זענען פריהער געווען גאסען. דער פויער האט געבושעוועט, נאר ס'איז ניט געווען ווער עס זאל לע־שען.

אפילו דאס הייליגע ארט איז אויך געווען צושטערט. די מצבות זענען צו־שמעטערט געוואָרען, די קברים זענען גע־שטאנען אפען, ניט פערשטעלט און עס האט זיך געראכט אט־אט עהרען ארויס די מתים פון זייערע קברים.

נעבען פארקען פון בית עולם זענען געלעגען די טהרה ברעטלאך, און דער אל־טער רב שמואל, איז דורך א גראנאט צוגעוואָרפען געוואָרען צום פארקען און איז געבליבען זיצענדיג האלב־אנגע־שפארט.

דער הערבסט־אבענד האט מיט זיי־נע טרויעריגע בליקען געקוקט רב שמואל'ן אין פנים אריין.

איז עס געווען דער לאנג ערוואַרטע־טער מאמענט פון תחית המתים? איז משיח געקומען?

די זילבערנע שיין פון דער לבנה האט עפעס געווכט, געפונען, און זיך אָבגע־שטעלט מיט איהר זילבער־שיין אויף רב שמואל'ס קאָפּ און זיינע תכריכים. די לבנה האט אויך אריינגעקוקט אין די אפע־פענע קברים, און עס האט זיך געראכט אז באלד־באלד שטעהען אויף די מתים, און רב שמואל וועט אָנפאנגען מתפלל זיין און זיי וועלען איהם מיטהעלפען . .

און עס איז געווען אזוי שטיל, אזוי שטיל, אז דער אויער האט געקענט באפען יעדען קלאנג, יעדען שאָרף.

וואס זייגען דאס פאר א קלאנגען? ווייגט עס א א קינד אדער א פיעדעל קרעזצט?

די קלאנגען, שטילע, אבער שרעק־ליכע, קומען צו אלץ נעהענטער און נעהנ־טער און זיי וואַרפען א מורא. ווייגט עס אפשר די ערד, וואס מ'האט איהרע איינ־וואוינער־מתים זייער אייביגען שלאף געשטערט? שרייט זי אפשר: "העהר מיר אום מיינע מתים?

— רב שמואל — דערהערט זיך פלוצ־ליינג א מענשליכע שטימע נעבען רב שמואל'ן — וואס שוויינט איהר? זעהט איהר ניט אז עס זענען משיח'ס־צייטען? רופט זיי, וועקט זיי! זעהט איהר ניט מיין בלוט? ער ציהט אויס זיין פער־בלוטיגטע האנד צו רב שמואל'ן, איבער דעם טויטען קערפער פון רב, פאלט אום, און ציהט זיך אויס אויף דער ערד.

— רב שמואל! — שרייט וועלוועל ניט מיט זיין שטימע. דער משוגענער קוקט זיך איין, עפעס האט וויזט אויס א בליין געטהאן דורך זיינע צומשטעט גע־ראכטען, און ער האט זיך אויף א וואָרף געגעבען אויף דער ערד און ווי א אוכב־הילפיג קינד ארויסגעלאזט א יאָמערליכען געוויין. לאנג האט וועלוועל, דער משי־גענער געוויינט, אויף פערשידענע קולות, מיט ווילדע משוגענע אויסברו־כען. זיין געוויין איז געווען ריהרענד, הערצרייסענד אזוי ווייגט נאר א משיגע־נער בעת ער איז צום זינען געקומען.

אין יעדעזער נאכט זענען געבען בית עולם דורכגעפאהרען סאלדאטען. ווען זיי האבען דערהערט דאס געוויין פון משוגענעם וועלוועל, האבען זייערע האר־באר שרעק אנגעפאנגען ארומגעהען אינ־טער'ן היטעל.

— קינדער, — האבען די סאלדאטען מיט גרויס שרעק אייגע צו די אנדערע געזאגט: דאס ווייגען די מתים אויף זייערע קברים. מ'האט זייערע רוה גע־שטערט — ארימע, ארימע, אונגליקליכע מתים.

און זיי זענען שנעל אוועק.

בריעף קאסטען

מיר דרוקען ניט קיינע בריעף וועל־כע זיינען ניט אונטערשריבען מיט דעם פולען נאמען.

יחיאל גאלדמינץ — ניט גוט געגוג.

עלענדער מאן — וועגדעט זיך צו דער יק"א אין פעטר־ראגראד אויף פאלגענדען אדרעס: יעווריייסקאָע קאלאָניזאציאָ־נאָע אבשצעסטווא, צענטראלני קאָ־מיטעט, פעטראגראד, אפיצערסקאָ־יא אוליצא, דאס נומער 60.

ציוביער ווירקונג אויף נוראלדזשיא שמערצען פערשווינדען שנעלל ליידענדער פאר א יאהר

געהיילט דורך "נערו־עלין"

קיין פערזאן וואס לעזט דאס דארף ווען עס איז נאכאמאהל לאנג ליידען פון נוראלדזשיא.

נערוויילין וועט שנעל הייל־ען. די ערגסטע נוראלדזשיא, און כרס ג. עוואנס אין איהר שטארקען בריעף געשריבען פון ראסעל פאסט אפיס, זאגט: —

א גאנץ לאנג יאהר, האט לענגסטע אין מיין לעבען, האב איך אוועקגעגעבען פאר בעהאנדלען שרעקליכע אטאקען פון קאָפּ שמערצען. די גרויסע שמערצען אין פיין וואס איך האב איבערגעטראגען אין צייט פון די שלעכטע אטאקען זיינען געווען איינפאך ניט אויסצידריקען. צו נוטצען רפואות ביים צעהנדליג אהן שטענדיגער הילף האט מיך שטארק ענט־מוטהיגט. אס ענדע האב איך געגעבען מיין צוטרויען צו נערווילין; איך האב געלע־זען וועגען זיין וואונדערבארער מאכט צו שטילען שמערצען און איך האב בעשלא־סען צו פראבירען עס. נערווילין האט באלד פערלייכטערט די קאָפּ שמערצען און דאן אין גאנצען אויסגעהיילט, ווען איך האב דיעזען ציייבער מיטעל גענוצט כסדר, און זייט דענסמאל פיהל איך זיך גוט.

מרס. עוואנס קיים איז בלויז איינע פון הונדערטער וועלכע מען וואָלט געקאָנט ציטירען.

נערווילין איז א ספעציעלע רפואה, אלע נערוועז, מוסקולען און געלענק שמער־צען. עס היילט שנעלל נוראלדזשיא, סיאטיקא, לומבאגא, לאהמער רוקען, גיכ־ריטים און הרומאטיזם. פערציג יאהר אין געברויך, און היינט צום מייסט גע־נוצטער לינימענט אין דער אמעריקא. נעהמט ניט וואס עס איז אויסער נערווי־לין, וועלכעס וועלכער עס איז הענדלער קאן פערקויפען.

א גרויס באטל פאר 50 סענט אדער א קליין באטל פאר 25 סענט.

אויב עס איז נאך פאראן צייט די געפעהרליכע פונקטען

אין דיעזען אגרימענט ארויס צו וואַרפען פאר'ן וואוטען טאג, שבת, זאל מען דאס טהון, נאר אויב ניט, לאמיר דאן וואוטען "ניין" געגען דעם ביי־לאא. מיט פערגניגען לאמיר האבען רעדיעלס אויב מיר ווילען זיי, לאז מען אונז אבער ניט אין איילעניש ארויין שלעפען אין א צרה פון א שלעכטען אגרימענט. מיט פערגניגען, לאמיר האבען רעגיערונגס קאנטראל פון אזעלכע רעדיעלס, אויב רעגיערונגס קאנטראל, דאס דארף אבער ניט זיין אונטער א שלעכטען ביזנעס אגרימענט. טאראנטא איז פונקט אזוי נויטיג פאר דער היידרא ווי די היידרא איז נויטיג פאר טאראנטא — לאמיר ניט האנדלען ווי א צושראקענע סטאדע פיה. א וואוט "ניין" וועגען דעם היידרא רעדיעל ביי־לאא איז ניט קיין קלאפ געגען רעדיעלס אדער גאוויערמענט קאנטראל. ווי יעדער אין טאראנטא ווייס איצט. אז א וואוט "ניין" מיינט בלויז א קליין ביסעל צייט כדי צו מאכען זיכער דאס טאראנטא וועט קריעגען רעדיעלס אונטער א גוטען ביזנעס אגרימענט. פרעזידענט, טאראנטא באארד אף טרייד.

שטימט "ניין" וועגען דעם היידרא עלעקטריק ביי־לאא

דזש. נ. וואודס

פרעזידענט, טאראנטא באארד אף טרייד